

בכורות מב

תנא קמא	רבי ישמעאל	חכמים
וטומטום ואנדרוגינוס לא במקדש ולא במדינה	אין לך מום גדול מזה	אינו בכור אלא נגזז ונעבד
ר' חסדא	שניהם	מחלוקת באנדרוגינוס אבל בטומטום דברי הכל ספיקא הוא וקדוש מספיקא
	אנדרוגינוס ספק	אנדרוגינוס בריה

קושי על ר' חסדא	תירוץ
בערכין יערך - אלמה תניא (ויקרא כז) הזכר ולא טומטום ואנדרוגינוס יכול לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה ת"ל הזכר אמ נקבה ולא טומטום ואנדרוגינוס אמ הזכר אמ נקבה זכר ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס זכר ולא נקבה כשהוא אומר למטה זכר שאין ת"ל מה ת"ל? להוציא טומטום ואנדרוגינוס הנעבד והמוקצה והאתנן והמחיר וטומטום ואנדרוגינוס כולן מטמאין בגדים אבית הבליעה ר"א אומר טומטום ואנדרוגינוס אין מטמאין בגדים אבית הבליעה שהיה ר"א אומר כל מקום שנאמר זכר ונקבה אתה מוציא טומטום ואנדרוגינוס מביניהם ועוף הואיל ולא נאמר בו זכר ונקבה אין אתה מוציא טומטום ואנדרוגינוס מביניהם ר' אלעזר אומר הטריפה והכלאים ויוצא דופן טומטום ואנדרוגינוס לא קדושים ולא מקדישין ואמר שמואל לא קדושים בתמורה ולא מקדישין לעשות תמורה	סמי מיכן טומטום
ר' אלעזר אומר חמשה לא קדושים ולא מקדישין ואלו הן הטריפה והכלאים ויוצא דופן וטומטום ואנדרוגינוס וכי תימא ה"נ סמי מיכן טומטום הו' להו ארבעה!	אפיק טומטום ועייל יתום

רבי אילעאי אומר משום ר' ישמעאל	חכמים	ר"ש בן יהודה אומר משום ר' שמעון
אנדרוגינוס בכור הוא ומומו עמו	אין קדושה חלה עליו	הרי הוא אומר הזכר וכל מקום שנאמר זכר אינו אלא להוציא טומטום ואנדרוגינוס
	וכי תימא סמי מיכן טומטום ר"ש בן יהודה היינו רבנן אלא לאו טומטום איכא בינייהו	
אנדרוגינוס	אנדרוגינוס (טומטום קדוש מספיקא)	טומטום ואנדרוגינוס (טומטום בריה הוא ולא קדוש)
הצעה 1 – חולקים בדרב חסדא	חיישין שמא נהפכה זכרותו לנקבותו	לא חיישין
הצעה 2 זכר ונקבה הוא דמספקא - מטיל מים במקום זכרות לא פליגי דזכר הוא. כי פליגי במטיל מים במקום נקבות		

פסק של ר' אילעאי כפי הפירוש השני בדעת ר' שמעון: כי הא דהורה רבי אליעאי בבהמה מטיל
מים במקום נקבות חולין
קושי של ר' יוחנן עליו: מאן דלא חש לתנא קמא ולרבי ישמעאל (במשנה)?

קושי על שאלת ר' יוחנן: ולימא רבי יוחנן נמי מאן דלא חש לרבנן בתראי דא"ר חסדא
מחלוקת באנדרוגינוס אבל בטומטום דברי הכל ספיקא
תירוץ לקושי על ר' יוחנן: רבי יוחנן לא ס"ל דרב חסדא
קושי על התירוץ: אי לא ס"ל, לימא הוא דאמר כרבנן בתראי!
תירוץ: כי נמי קאמר: מאן שביק תרי ועביד כחד?

תשובה לקושי על ר' אילעאי: ורבי אליעאי כמאן סברא? כי הא דאמר ריש לקיש לא אמרו טומטום ספק אלא באדם הואיל וזכרותו ונקבותו במקום אחד אבל בהמה מטיל מים במקום זכרות - זכר, מטיל מים במקום נקבות - נקבה.
קושי על שיטת ריש לקיש ור' אליעאי: מתקיף לה רב אושעיא וליחוש שמא נהפכה זכרותו לנקבותו?

קושי על הקושי: א"ל כמאן כר"מ דחייש למיעוטא?
תירוץ: אביי בר אבין ורב חנניא בר אבין דאמרי תרויהו אפי' תימא רבנן הואיל ואישתני אישתני

תירוץ על הקושי על ריש לקיש ור' אילעאי: אית דאמר אישתני ואית דאמר לא אישתני (חכמים ור' שמעון – ראה טבלה למעלה)
אולי זה מחלקות תנאים: לימא אישתני ולא אישתני תנאי דתנאי:

ברייתא 2	ברייתא 1	
אשת טומטום...ולא מתייבמת	...ומיבמים לאשתו	
אמרין הואיל ואישתני אישתני – ומניחים שהוא סריס חמה ואז אסור לייבם	לא אמרין הואיל ואישתני אישתני – לא חוששים שהוא סריס חמה	הצעה 1 – כולם מסכימים עם ר' עקיבא – סריס חמה לא חולץ ולא מייבם
והא ר' עקיבא – לא מייבמים לאשתו שאלה : ומאן תנא אליבא דר"ע – שאינה מתייבמת, אבל חולצת! תשובה 1 : אילימא ר' יהודה דחיה : הא ודאי סריס משוי ליה, דתנן רבי יהודה אומר טומטום שנקרע ונמצא זכר ה"ז לא יחלוץ מפני שהוא כסריס תשובה 2 : רבי יוסי ברבי יהודה היא, דתנא ר' יוסי בר' יהודה אומר טומטום לא חולץ שמא יקרע וימצא סריס חמה (לא חולץ = כשיש אחים אחרים, עדיף שהם יחלצו)	הא ר' אליעזר – סריס חמה יכול להתרפא ומייבמים לאשתו	הצעה 2 – כולם מסכימים שאומרים הואיל ואישתני אישתני

קושי על דברי ר' יוסי בר' יהודה: אטו כל דמיקרע זכר משתכח נקבה לא משתכח תיקון דבריו: שמא ושמא קאמר: שמא יקרע וימצא נקבה א"נ זכר נמי שמא ימצא סריס חמה

מה ההבדל בין ר' יהודה לבין ר' יוסי בר' יהודה:

ר' יוסי בר' יהודה	רבי יהודה	
טומטום לא חולץ שמא יקרע וימצא סריס חמה	טומטום שנקרע ונמצא זכר ה"ז לא יחלוץ מפני שהוא כסריס	
יש לחשוש שמא החליצה היתה כשרה ואסור לשאר האחים לייבמה, אלא חולץ לה מספק	מותר לאחד משאר אחים לייבמה כי אין החליצה נחשבת לכלום	לפסול במקום אחים – במקרה שעבר הסריס וחלצה
חולץ לה מספק	היבמה פטורה לגמרי	לחלוץ שלא במקום אחים

